

трактуванні. Тобто психологія, на відміну від інших наук, використовує не тільки теорію та експеримент, але й діалог з особистістю-суб'єктом.

Методика викладання психології має бути зорієнтована на те, щоб допомогти студенту самостійно подолати труднощі оволодіння науковою психологією. Для цього слід:

- забезпечити діалог між студентом, який є суб'єктом, що пізнає, та об'єктом – реальною особистістю. Можливий діалог студента із собою;
- сприяти стимулюванню мисленнєвої діяльності, що досягається навчальними завданнями різних авторів, порівняльним аналізом їх поглядів, вибором оптимальної точки зору з тих, що є в науці, та її логічним обґрунтуванням;
- ставити студенту питання, які активізують його творчий підхід до вивчення психології: Чому? Що з цього випливає? Який потрібно зробити висновок? Як це пояснити? Чим можна це обґрунтувати?

Якщо класифікувати завдання з психології, можна виокремити:

- завдання на з'ясування наукового змісту, або теоретичного смислу психологічного поняття;
- питання на аналіз прикладів з реальної дійсності;
- завдання на критичний аналіз різних точок зору;
- питання на співвідношення точок зору життєвої та наукової психології;
- питання на аналіз характерних рис особистості, а також окремих елементів поведінки людей з урахуванням закономірностей психології;
- завдання на психологічну характеристику особистості.

Таким чином, завдяки різним навчальним завданням, що ґрунтуються на теоретичному і життєвому матеріалі, можна забезпечити більш глибоке проникнення студентів у власний внутрішній світ, а також формування емпатії по відношенню до оточення.

Н.В. Алексєєнко

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обрані Україною шляхи модернізації вищої освіти (з використанням модульних технологій навчання та системи залікових кредитів), аналогічні до загальноєвропейських підходів, спираються на принципи так званої університетської хартії, прийнятої в Magna Charta Universitatum (м. Болонья, Італія, 1998 р.), і передбачають, зокрема, відповідальність ВНЗ за якість освіти та підготовки фахівців. Тому дуже гостро постає питання підвищення ефективності сучасної вищої освіти.

Головними недоліками традиційної системи освіти, що заважають їй бути ефективною і формувати особистість, здатну самостійно вчитися,

працювати з інформацією, бути спроможною застосовувати засвоєні знання й набуті уміння, приймати рішення, встановлювати стосунки з реальністю, що швидко змінюється (тобто компетентну особистість), є: авторитарний стиль викладання; домінування пояснювально-ілюстративного типу передачі знань і репродуктивної діяльності студентів; надання переваги фронтальній роботі, обмеженість діалогічного спілкування, а також, як наслідок – невміння і небажання студентів навчатися; несформованість мотивації саморозвитку. Одним із шляхів модернізації освітньої системи України, що дає змогу подолати зазначені недоліки, є упровадження в навчальний процес ВНЗ інноваційних педагогічних технологій і методів.

Поняття «інновація» у перекладі означає оновлення, зміну, введення нового. В освітньому просторі «інновацію» інтерпретують як нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу. Існує декілька підходів щодо визначення поняття «педагогічна інновація»: результат процесу створення нового, що оновлює педагогічну теорію і практику, оптимізує досягнення освітньої мети (Г. Сиротинко); процес створення, освоєння, використання та поширення нового (Р. Юсуфбеков); комплекс ідей, методів та технологій, які раніше не використовувалися, але дозволяють в умовах, що змінюються, ефективно вирішувати завдання освіти (В. Загвязинський).

Тобто інновація – особлива форма педагогічної діяльності, спрямована на організацію нововведень в освітньому просторі, створення, впровадження і поширення нового в освіті. Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов.

Серед інноваційних освітніх технологій можна виокремити такі: інтерактивні (О. Пометун); мультимедійні, мережеві, інтегровані (П. Ерднієв); ігрові (Й. Гензерг); групові або колективні (О. Рівін, В. Дяченко), індивідуалізовані (А. Границька, В. Шадріков) тощо.

Впровадження інноваційних технологій в освітню систему дасть змогу підвищити ефективність сучасної вищої освіти в Україні та створити такі умови для здобуття студентами теоретичного та практичного досвіду, які надають можливість стати компетентними та відповідальними фахівцями у своїй галузі, здатними до самоосвіти та саморозвитку.